

389/10

DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

Warszawa, dnia 4 lutego 2010 r.

BP- 072/8/10/380

Pan
dr Adam Bodnar
Helsińska Fundacja
Praw Człowieka
ul. Zgoda 11
00-018 Warszawa

W odniesieniu do zapisów zawartych w dokumencie „Opinia przyjaciela sądu (*amicus curiae*) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w sprawie skargi konstytucyjnej Jacka G. (SK 25/07) w kwestii zgodności art. 248 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny wykonawczy z art. 41 ust. 4 i art. 40 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 2 Konstytucji” uprzejmie proszę o uwzględnienie naszego stanowiska w kwestii zapisów zawartych na stronie piątej przytoczonego dokumentu.

Treści ujęte w przytoczonym fragmencie rozpoczynające się od słów „W Polsce utrzymuje się stale, w latach 2001-2007, przeludnienie zakładów karnych i aresztów śledczych. 31 sierpnia 2007 r. Statystyki Centralnego Zarządu Służby Więziennej wykazały przeludnienie na poziomie 118,9%⁴. Liczba sądzonych ...” nie odpowiadają obecnemu stanowi przeludnienia zakładów karnych i aresztów śledczych oraz pozostałym poruszonym w tekście problemom.

Uprzejmie informuję Państwa, że stan zaludnienia jednostek penitencjarnych na dzień 1 lutego 2010 r. wyniósł:

- zaludnienie oddziałów mieszkalnych = 102,2%
- pojemność oddziałów mieszkalnych = 80534
- liczba osadzonych przebywających w oddziałach mieszkalnych = 82275

Począwszy od stycznia 2010 r. wyliczając zaludnienie jednostek penitencjarnych nie bierze się pod uwagę: cel izolacyjnych, cel i oddziałów dla „N”, izb chorych, szpitali, domów matki i dziecka oraz oddziałów tymczasowego zakwaterowania skazanych. Oczywiście nie

bierze się również pod uwagę osadzonych przebywających w tych celach i oddziałach. Oddziały i cele, o których mowa w przytoczonym fragmencie były notorycznie niedoludnione, a Służba Więzienna miała ograniczone możliwości kierowania do nich osadzonych.

Zmiana sposobu liczenia wynika wprost z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólna pojemność tych zakładów (Dz. U. Nr 202, poz. 1564).

Oczywiste jest, iż obliczony w ten sposób procent zaludnienia jednostek penitencjarnych jest wyższy niż liczony jako stosunek ogólnej liczby osadzonych do ogólnej powierzchni jednostek. *(z tego punktu widzenia rozwiązanie obowiązujące od 6 grudnia czyli daty wejścia w życie Rozporządzenia, o którym mowa wyżej, jest mniej korzystne dla Służby Więziennej)*. Dla porównania – w dniu 4 stycznia zaludnienie liczone metodą obowiązującą do 6 grudnia wyniosło 99,6% a zaludnienie obliczone metodą obecnie obowiązującą wyniosło 101%.

W celu złagodzenia skutków przełudnienia, na mocy przytoczonego powyżej Rozporządzenia w jednostkach penitencjarnych mogą być tworzone tzw. dodatkowe cele mieszkalne. Na ogół na dodatkowe cele przeznaczone zostały świetlice a także inne pomieszczenia, które powinny spełniać te same kryteria co „zwykłe” cele mieszkalne odnośnie zapewnienia właściwych warunków bytowych. W dniu 1 lutego cele dodatkowe miały łączną pojemność 3676 miejsc. Procent zaludnienia oddziałów mieszkalnych po uwzględnieniu cel dodatkowych wynosi 97,7%.

Zgodnie z Instrukcją Nr 6 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie ustalania pojemności jednostek penitencjarnych, obliczenia powierzchni dokonuje komisja powoływana przez dyrektora aresztu śledczego lub zakładu karnego (§4 pkt 1). Pojemność każdej jednostki, a także każdej celi mieszkalnej zatwierdzana jest przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej i podlega ścisłej ewidencji oraz kontroli.

W dniu 1 lutego 2010 r. nie zapewniono kodeksowej normy powierzchni mieszkalnej 2432 osadzonym, co znalazło odzwierciedlenie w wydanych na podstawie art. 110 Kkw imiennych decyzjach dyrektorów jednostek penitencjarnych.

Łączna powierzchnia wszystkich cel mieszkalnych (bez cel dodatkowych) wyniosła w dniu 1 lutego 2010 r. 283025,66 m². W tym dniu w ewidencji Służby Więziennej przebywało łącznie 85097 osadzonych. Średnia powierzchnia celi przypadająca na jednego osadzonego wyniosła 3,3 m².

Zgodnie z obowiązującym prawem nie istnieje możliwość osadzenia w celi w której powierzchnia na jednego osadzonego byłaby mniejsza niż 2 m² i takie zjawisko w polskich więzieniach nie występuje.

Sytuacja w wymienionych we fragmencie przytoczonego pisma jednostkach przedstawia się następująco:

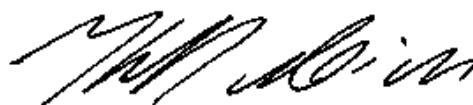
AŚ Warszawa Służewiec – zaludnienie 104,1%, 57 miejsc w celach dodatkowych (na łączną pojemność 900 co stanowi 6,3% pojemności), nie występuje zjawisko braku normy (wszyscy mają zapewnioną normę kodeksową),

ZK Grodków – zaludnienie 100,0%, nie utworzono cel dodatkowych, 4 skazanym nie zapewniono normy kodeksowej,

AŚ Bielsko Biała – zaludnienie 101,6%, nie utworzono cel dodatkowych, 21 osadzonym nie zapewniono normy kodeksowej,

ZK Racibórz – zaludnienie 104,7%, utworzono 44 miejsca w celach dodatkowych (przy pojemności 812 daje to 5,4%), 73 osadzonym nie zapewniono normy kodeksowej.

W dniu 4 stycznia 2010 r. w ewidencji aresztów śledczych i zakładów karnych figurowało łącznie 41452 wyroków z wyznaczonym przez sąd terminem stawienia do odbycia kary niewłaściwym jest używanie terminu „wyroki oczekujące” gdyż jest on mylący – to wyroki oczekują na stawienie się skazanego a nie skazany oczekuje na miejsce w zakładzie karnym. Wyroki, o których mowa dotyczyły 35238 skazanych z czego 31364 skazanym minął już termin stawienia się do odbycia kary.

płk Kajetan Dubiel